

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 014606, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-49-0052-4

Imagine copertă de PublicDomainPictures / Pixabay

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Ion Țoanță

Spovedania unei nimfe

Prefață de Christian Crăciun

Postfață de Andra Tischer

E I K O N

București, 2019

Cuprins

Spovedania unei învinse.....	9
Prolog	13
„Părinte, sunteți pregătit să aflați povestea vieții mele?”	15
Jurnal de boală (1).....	20
„Există un Dumnezeu bun și altul rău?”	22
„Toți creștinii au fost trecuți prin foc și sabie.”	26
„A murit Nikos, Doamne!”	30
Jurnal de boală (2).....	33
„La femeia asta i-a cam plăcut brambureala!”	35
Jurnal de boală(3)	39
„Patria-i plină de gospodine care jubilează între aragaz și canalul cu telenovele.”	41
Jurnal de boală (4).....	48
„Tu ai poruncit slăbănogului - ridică-ți patul și du-te acasă!” ...	50
„Mi-am desfăcut cămașa, i-am arătat sânii tari ca niște eșantioane de granit...”	52
Jurnal de boală (5).....	58
„Mama ta e de acord să umbli, așa, ca o parașută?”	60
„De-acum înainte, partidul să te reguleze!”	65

Jurnal de boală (6).....	70
„Dumnezeu este cu mila, iar soarta pune biciul în mâna corifeilor în sutană...”	72
Jurnal de boală (7).....	79
„Să nu te bucuri! Este a unsprezecea poruncă?”	82
„Odată ce Dumnezeu există, sigur și diavolul există.”	86
Jurnal de boală (8).....	90
„ — Într-o zi te voi săruta, — Poate să fiu moartă.”	92
„M-a așezat pe mochetă și am continuat săvârșirea celui mai frenetic exercițiu al Erosului.”	95
„Târfă ordinară, uite în ce hal ești, te-ai pișat pe tine în sediul Securității...”	99
Jurnal de boală (9).....	109
„Cete de copii însetați care-mi cer apă de băut, stau cu mânuțele făcute pâlnie și imploră.”	111
„Mulți “unși ai Domnului” au rămas răstigniți dostoievskian într-o existență a demonului...”	116
„Doamnă” să-i spui mă-tii, eu sunt tovarășa Stamate de la județana de partid.”	119
Jurnal de boală (10).....	127
„Doamne, noi trăim? ... căci nu este totuna să exiști, dacă nu trăiești.”	129
„Ochii mei se topeau în ochii lui...”	132
„Nu credeam că după atâta vreme asemenea personaje se vor strecura prin vremuri și ne vor conduce.”	137
Jurnal de boală(11)	142

„Oare, cine este împăratul sau ostașul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul?”	145
„Demonul e în mintea noastră, spun scriptele, sau e aici, pe pământ, spun unii exegeți.”	148
„Nimeni nu mai respectă pe nimeni, nimeni nu iubește pe nimeni...”	151
„Noapte bună, Anastasia, își spuse, și bine ai revenit, viață!” ...	161
„Viața ta este în mâinile lui Dumnezeu, restul sunt detalii de culise.”	167
„... trebuie să ne detașăm de pleavă, suntem aleși, de-asta ne plimbăm cu Mercedes...”	174
„Doar atât, Doamne, numai atât merit?”	179
Jurnal de boală (12).....	181
„... în mâinile tale, Doamne!”	183
„Nu-mi pierd credința, Doamne, dar rămân singur.”	185
„Toate drumurile duc spre cimitir.”	187
Epilog	193
„Spovedania unei nimfe” sau căutarea de sine a lui homo duplex.....	199

Spovedania unei învinse

Avem de-a face în paginile următoare cu un roman social și de problematizare etică, iar nu, în primul rând, așa cum s-ar părea la o lectură superficială, cu unul erotic. În ciuda subiectului: poveștile de dragoste ale unei femei cu o bogată viață erotică, cu multiple experiențe, descrise suficient de amănunțit. Pretextul epic este spovedania acestei femei, de aproape 50 de ani, bolnavă de cancer și care dorește *să înțeleagă* dacă a păcătuit într-adevăr. Și, la urma urmei, *ce este păcatul*? Anastasia este profesoară, caracter puternic, răzvrătit, insubordonabil, deloc dispusă la compromisuri, decisă încă din adolescență să-și ardă până la capăt experiențele. Are doi copii, în urma unei căsnicii pasagere, mari acum, o fată și un băiat, plecați departe și cu care nu mai comunică decât „de sărbători”. Fata, despre care ea vorbește foarte puțin îi urmează oarecum destinul, luând-o, cum se spune, pe căi greșite. Anastasia are origini grecești, iar ca temperament moștenește mai degrabă nesațiul erotic al tatălui pe care-l iubește teribil, decât înclinațiile casnice și religioase ale mamei. Ființă mult mai rece și cu care fika nu comunică, mai mult se teme de ea, de rigiditățile ei moralizatoare. Boala îi este prilej de introspecție, nu o comunică celorlalți, nu caută compătimire, ci doar, în sensul trăirii religioase, regăsire de sine prin lepădare de sine, chiar la modul „citațional” (în limbajul standardizat, anost al consolărilor duhovnicești) în care o face, cel puțin la început, preotul Iacob.

Romanul, respectiv spovedania, nu sunt însă doar ale Anastasiei. Încercarea pe care o constituie boala letală și mărturisirea experiențelor erotice nu este numai a ei. Ci și a du-

hovnicului, preotul Iacob. Care se îngreunează sufletește, pe măsură ce îi sunt arătate sfâșierile morale ale Anastasiei. Cei doi ajung să comunice pe un plan mai profund (sau mai superficial?), preotul nu mai furnizează „rețete de mântuire” în limbaj stereotip, vorbesc ca doi prieteni care își caută deopotrivă eliberări și limpeziri sufletești. Spovedania devine, încet, încet, doar un pretext, nu mai respectă canoanele, se petrece în „sacralitatea” naturală a parcului, preotul se confesează la rândul lui, inclusiv în plan erotic. Personajul preotesei (antiteză din punctul de vedere al feminității a Anastasiei), o adevărată harpie, este unul dintre cele mai interesante ale romanului, în negativitatea sa absolută. Scena în care aceasta încearcă să-l înșele din geloză răzbunare pe sărmanul preot este una dintre cele mai reușite ale romanului. Preotul se vrea a fi un personaj dostoevskian (fără a ajunge, firește) situat în contextul tranziției românești, bântuit de marile întrebări ale păcatului, răului, credinței. Are ceva simplu, naiv în fire. Pentru el, repet, încercarea la care îl supune întâlnirea cu această „oaie răătăcită” pare chiar mai dificilă decât pentru ea. La ea, mărturisirea vine dintr-un prea plin, dintr-o deversare de ape care au rupt zăgazurile și nu înseamnă o problemă în sine. Singura reticență este de a nu-l „strivi” pe duhovnic sub greutatea celor dezvăluite. Asta pentru că nu mai are nimic de pierdut. Nu mai are ce păstra, ce menaja. Pentru el este mai greu, lui îi sunt zdruncinate temeiurile existenței cotidiene, chinuită, limitată, banală, dar și ale credinței.

În fond, avem deci nu una ci două sau chiar trei spovedanii. Una este cea propriu-zisă, aventurile erotice ale Anastasiei. A doua este tot a ei, jurnalul de boală. Deci trecutul și perspectiva din prezent asupra lui. Cele două curg paralel formând un contrapunct. A treia este a preotului. Dar, ca să complice firul narativ, jurnalul este „stilizat” de un poet, Dan Stoian (citim oare varianta lui din textul original?). „Ia și ci-

tește, acesta este trupul meu” ni se spune la un moment dat. Pentru că avem un roman despre corporal, bucuriile și mizeriile lui, raportul lui cu absolutul, cu sfințenia. Un trup care „s-a împărțit” și a făcut-o cu sinceritate, bucurie și satisfacție, fără rețineri. În interiorul acestor jurnale intersectate se construiește însă și imaginea crudă a societății noastre recente din ultimul deceniu comunist și până în zilele noastre. Se perindă personaje patibulare sau ridicole, directori, activiști, securiști, colegi de cancelarie, milițieni, într-un panopticum sarcastic, construit de luciditatea unei femei inteligente și fină observatoare. Sunt scene atroce, precum pedeapsa din beciurile miliției, sau doar reprezentative pentru lașitatea colectivă care era backgroundul societății totalitar comuniste. Cum sunt reacțiile colegilor de cancelarie (de fapt, lipsa de reacție) la diferite umilințe. Sau se urmăresc destine de „continuați”, cum le zic eu, adică ale acelei specii ciudate prin puterea de adaptabilitate la orice mediu, care a continuat să ne conducă după ce crahul comunismului ceaușist din 89 părea a o fi desființat. De mai multe ori, în discuțiile lor prietenești, preotul și „femeia pierdută” comentează destinele unor astfel de personaje. Este o imagine sarcastică și mizerabilă a societății noastre de azi, asemănătoare cu cea din cinematograful „noului val”. „Cancerul meu este o formă din cancerul societății” notează aforistic, exact și cinic Anastasia.

Romanul se citește ușor, zbuciumul unei mărturisiri torrențiale și autentice prin lipsa de ipocrizie, se transmite cititorului. Frământările existențiale și religioase ale personajelor principale au autenticitate și sunt convingătoare. Dar, ne întrebăm odată cu personajele: de ce ideea de dragoste este indisolubil legată de cea de păcat? Ceva adânc pare a se ascunde în această contopire. Anastasia, numele eroinei, nu pare ales întâmplător, învierea îi este o tainică speranță. Și, apropo, legat de finalul (care se anunță cu *va urma*) roma-

nului și de titlul pe care l-am ales acestor note, din această perspectivă „metafizică” Anastasia nu este o învinsă, ci o învingătoare. Asumându-și cu o tărie sufletească și o liniște autoscopică admirabile „felia de viață”, eroina spovedaniei și a jurnalului are o naturalețe care dă un exemplu.

Christian Crăciun
10 aprilie 2019

Prolog

— Cred în Dumnezeu.

Cred în mine. Sunt creația desăvârșită a Dumnezeului meu care înseamnă iubire. Iubirea nobilă a aproapelui.

Am iubit. Am iubit viața cu pasiunea unui foc care mi-a mistuit sufletul și trupul.

Mi-am iubit aproapele ca pe mine însămi și i-am oferit inima care-mi bătea ca o tornadă lubrică.

Mi-am făcut, apoi, icoană din fiecare trimis al lui Cupidon care mi-a poposit efemer în suflet și-n trupul dorințelor incandescente.

Am iubit bărbatii, i-am adorat și i-am provocat să pătrundă în templul trupului meu. Am ars în flacăra păcatului. E păcatul vieții, pe care mi-l asum necondiționat.

Totul s-a spulberat, nimic n-a mai rămas din frumusețea fără seamăn a alcovului. Aud doar icnetele ca niște ecouri ale trupurilor inesațiabile.

Sunt condamnată pentru că am umplut până la refuz *cămara păcatelor*. Dar care sunt limitele păcatului? Care-i începutul și sfârșitul?

Nu m-am spovedit până acum. Am fost prea ocupată cu viața. Știam că va veni o vârstă a înțelepciunii și mă voi așeza în genunchi pentru a mărturisi. Dar nu-mi imaginam că se va întâmpla acum, și nu așa.

Am senzația că mă aflu pe drumul spre pierzanie. Sunt bolnavă. Dintr-odată mă simt torturată de ideea morții. Nu, nu vreau să mor, refuz acest final! Nu sunt fluturele cu

aripile transformate în tăciune doar pentru că s-a apropiat de lumină. Lumina vieții.

Îmi derulez, *au ralenti*, viața, de la Alfa la Omega. Stau în genunchi în fața dumneavoastră și mărturisesc. Am primit o lovitură, soarta se joacă shakespearian cu mine. Încep să mă simt ca *un bufon al soartei*.

Binecuvântați-mă, părinte, oricât de mult aș fi greșit!
Mă sperie moartea, ajutați-mă, îmi las viața în mâinile Domnului, nu fug, nu uit, nu trădez. Sunt fărâmbă din lucrarea lui Dumnezeu, care mi-a promis *Calea, Adevărul, Viața*. Vreau să plătesc pentru păcatele mele, sunt pregătită. Da, voi plăti, dar nu cu prețul vieții. E prea mult.

„Părinte, sunteți pregătit să aflați povestea vieții mele?”

Povestea noastră începe într-o dimineață semănată de Creator, cam prin miezul lui Gustar. E timpul când zorii predau ștafeta zilei cu parfum de rouă ucisă de noxele cailor putere.

Străzile orașului de provincie, în care nu *plouă de trei ori pe săptămână*, par împietrite în timp.

Totu-i monoton în această biată urbe condamnată de edilii timpului la sufocare.

Ne descreșim frunțile contemplând *peisagiul* din *Grădina Domnului* tăvălit demonic cu uneltele Satanei nevăzute.

Doar pașii energici și hotărâți ai unei femei între două vârste, costumată în *deux-pièces-ul* ce-i ține trupul încorsetat, par să trezească strada din amorțirea matinală. Poartă ochelari de soare spre a-și acoperi ochii triști, de-un albastru închis. O geantă de piele culoarea verdelui pierdut în gri, pusă pe umăr, se asortează cu eșarfa care se mișcă gâdilată de vântul matinal.

Femeia trece nepăsătoare, nu vede lumea, nu aude trilul păsărilor, nu gândește decât la filmul ca un *flash back* al vieții. Totul i se derulează ca o peliculă zgâriată dintr-o arhivă pierdută într-un spațiu nedefinit.

Nu merge la serviciu, la vreo întâlnire de afaceri sau să onoreze invitația unui gentleman de provincie la o cafea „pe terasă”.

Distinsa doamnă are o întâlnire cu preotul Iacob de la biserica „Toți Sfinții”, pentru *spovedanie și dezlegarea tainelor*. Tainele celor aproape cincizeci de ani croșetați de îngeri dintr-un fir prea subțire.

— *Ne vedem dimineată, pe la ora nouă*, fusese mesajul preotului către cea care a decis să spună *stop* desfătărilor din zodia Erosului. Venise vremea să ingenuncheze, spre iertare, în fața Domnului.

În spatele ochelarilor de soare, închiși la culoare, se prelinge ușor câte o lacrimă peste obrazul catifelat.

Obraz îmbălsămat cu amintirea săruturilor „nobililor templieri”. Mulți au cutezat să pătrundă în cetatea *din vis* a *curtezanei*, cea născută pentru a da un nou sens iubirii aproapelui.

Lacrima liniștește, oblojește durerea lăuntrică și purifică trupul în momentele de amărăciune ale vieții.

Sufletul însă nu poate fi dus la curățenie generală. Nu există firma „Nufărul” pentru el, aici intervine preotul ca mediator între muritor și Divin.

Pătrunse sfioasă în incinta bisericii. Spațiu patronat de liniște și întuneric. Ardeau doar două candelă, lângă *iconostas*, iar candelabrul nu avea aprins niciunul dintre becurile „pară”.

După ce își făcu *semnul crucii*, înaintă timid spre stranele din stânga, așteptând nici ea nu știa ce, sperând să se *întâmpile* ceva.

Din spatele dverei, prin stânga altarului apăru preotul.

Îmbrăcat în sutană, părea un înger cu aripi de fier.

Nu era înalt, dar privirea fixă și straiele îl făceau semeț, impozant, cu părul grizonat și barba mult mai albă, cu ambele mâini pe cruce.

Se îndreptă spre *oaia Domnului* care fu poftită să se așeze în genunchi, îi puse patrafirul peste cap și o întrebă:

— *Cum te-ai pregătit pentru întâlnirea cu Domnul?*

— M-am pregătit sufletește, părinte, am venit conform

înțelegerii, pentru că mă aflu într-o mare deznădejde. Cred că am călcat de prea multe ori strâmb și sufăr.

Mă lovesc de prea multe sinuozități în drumul pe care pășesc. Caut calea cea dreaptă, vreau să evit capcanele.

— *Aceste capcane au existat dintotdeauna în calea noastră, ele puteau fi evitate, dar, poate ți-a plăcut să te prinzi în ele, ai avut cumva un pariu cu viața?*

— N-am făcut niciun pariu cu viața. Am înțeles de la bun început că aceasta mi s-a dat ca un *dar*, s-o trăiesc.

Era cadoul meu și am dispus să-l folosesc așa cum am crezut.

— *Acum ești „dispusă”, fîica mea, să destăinuiești totul?*

Crezi că te poți spovedi total, ai ales calea pocăinței?

Ai încredere în bunul Dumnezeu ca mare iubitor de oameni și făuritor al destinelor?

Trebuie să mărturisești totul, corect, să ai regret față de ceea ce ai făcut, mărturisirea sau înșirarea păcatelor fără căință adevărată și fără hotărâre de îndreptare nu aduce iertarea păcatelor, ne spune Sfântul Apostol Luca.

— Voi încerca să mărturisesc totul, părinte. Chiar aș vrea să mă eliberez de tainele pe care mi le-am înmormântat în suflet.

Dar dumneavoastră sunteți pregătit să aflați povestea vieții mele? Măcar unele aspecte, mă rog, poate picante sau care vă pot crea repulsie.

— *De acord. Am răbdare. Eu, preotul Iacob, cu voia lui Dumnezeu, te spovedesc pe tine... spune-ți numele!*

— Anastasia.

— *E numele de botez?*

— Da.

— *Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Păstorule și Mielule, Care ai ridicat păcatul lumii și ai iertat datoria celor datornici și femeii celei păcătoase i-ai dăruit iertare păcatelor ei, Cel ce ai dăruit*